

Медичні працівники з України та інших країн Визнання професійних звань

Ви плануєте прийняти на роботу до вашої установи працівницю¹ з догляду з України.

Його чи її знання французької мови не відповідають вимогам роботи у вашій установі, і у вас є питання щодо визнання його чи її диплому.

У вас є диплом про вищу медичну освіту, здобутий в Україні, та ви бажаєте займатися своєю професією у Швейцарії.

1 Вступ

Ми пропонуємо короткий опис кроків, яких треба вжити для визнання у Швейцарії професійного звання у галузі охорони здоров'я, здобутого за кордоном (Україна та країни, що не входять до ЄС/ЄАВТ).

Цей документ складено з метою дати кандидатам на визнання своїх звань, роботодавцям та всіх, хто бажає надати їм підтримку, загальне уявлення про весь процес.

Швейцарський Червоний Хрест (CRS) є компетентним органом від імені SEFRI² з визнанням кваліфікацій у галузі охорони здоров'я (регламентовані професії) :

- медсестра;
- помічниця з догляду та громадського здоров'я CFC;
- помічниця з догляду та супроводу (ASA) AFP ;
- асистентка з догляду за хворими (конкретна процедура, що розглядається у розділі 4);
- інші професії охорони здоров'я³.

2 Етапи процедури визнання

2.1 Володіння мовою

Усім бажаючим рекомендується якомога швидше почати вдосконалювати свої мовні навички з метою одержання сертифікату володіння французькою мовою на рівні B2 (Загальноєвропейська класифікація рівней володіння іноземними мовами)⁴. Це є обов'язковою умовою для визнання звань усіх регламентованих медичних професій.

2.2 Попередня перевірка

Попередню перевірку можна пройти до одержання мовного сертифікату. На цьому етапі людина отримує інформацію про перспективи визнання її диплому. Попередня перевірка є безкоштовною та проводиться в режимі онлайн⁵.

¹ Щоб не робити текст надто громіздким, для позначення працівників охорони здоров'я, які в основному є жінками, було обрано граматичну форму жіночого роду.

² Державний секретаріат з питань освіти, наукових досліджень та інновацій:
<https://www.sbf.admin.ch/sbf/fr/home.html>

³ Акушерка, фізіотерапевт, працетерапевт, дієтолог, фельдшер швидкої допомоги, технік швидкої допомоги, технік радіології, технік операційної, гігієніст стоматологічний, технік біомедичного аналізу.

⁴ CRS враховує такі сертифікати з французької мови: telc B2, DELF B2, TCF B2 (обов'язкові та додаткові тести), TEF для навчання у Франції B2, TEF дійсний для натуралізації у Швейцарії B2 (розуміння та висловлювання усно й письмово)

⁵ <https://www.precheck.ch/account/login>

Кандидат на визнання реєструється та відкриває особовий акаунт. Він подає необхідні документи та може слідкувати за ходом розгляду своєї справи.

Дипломи можуть бути оформлені французькою, німецькою, італійською або англійською мовами. Якщо диплом іншою мовою, то його необхідно перекласти на одну з цих мов кваліфікованим перекладачем⁶. Можливо, вже на цьому етапі буде доцільно надати засвідчені копії дипломів. Це буде необхідно на наступному етапі, якщо людина подаватиме заяву на визнання після попередньої перевірки.

Кандидат може оформити довіреність на користь обраної ним особи, щоб уповноважити її виконувати усі дії, пов'язані з попередньою перевіркою (зразок на сайті PreCheck).

Первинна перевірка документів проводиться фахівцями CRS з визнання дипломів. Ця перевірка займає біля 1 місяця, з результатом можна ознайомитися в «особистому кабінеті». Також результат відправляється людині поштою.

2.3 Результат попередньої перевірки (PreCheck)

а) Позитивний результат попередньої перевірки

Заявниці повідомляється, що вона зможе отримати визнану кваліфікацію після повного процесу визнання. Чітко визначена посада: наприклад, медсестра або помічник з догляду та громадського здоров'я CFC (на цьому етапі фахівці з визнання звань ще не можуть сказати, чи будуть необхідні компенсаційні заходи чи ні).

→ Заявник може ініціювати процедуру фактичного визнання

б) Негативний результат попередньої перевірки

Її диплом не дозволяє отримати бажане звання у Швейцарії. CRS інформує її про інші можливості.

2.4 Витрати

Вартість процедури залежить від аналізу конкретного випадку:

- диплом, здобутий в одній з країн-членів ЄС/ЄАБТ: 550,- (одноразовий рахунок);
- диплом, здобутий в країні, яка не входить до ЄС/ЄАБТ: 930,- за прямого визнання (2 рахунки) ;
- диплом, здобутий в країні, яка не входить до ЄС/ЄАБТ: 1000,- за непрямого визнання, з компенсаційними заходами (2 рахунки).

У будь-якому разі, слід додати CHF 130,- за реєстрацію у Реєстрі медичних працівників (NAREG⁷).

2.5 Процедура визнання

Позитивний результат попередньої перевірки: людині надсилається лист з бланком та списком кроків, яких необхідно вжити:

- Заповніть формуляр та відправте його назад до CRS;
- Надіслати необхідні документи до CRS:
 - **сертифікат про володіння французькою мовою на рівні B2.** Власники дипломів, виданих у країнах, що не входять до ЄС/ЄАБТ, наприклад, в Україні, мають пред'явити сертифікат володіння французькою до початку процедури визнання. Вона розпочнеться лише після відправлення сертифікату володіння мовою;

⁶Служба перекладів при посольстві, присяжний перекладач або перекладач-член Швейцарської асоціації перекладачів (ASTTI) <https://new.astti.ch/>

⁷ NAREG : Національний реєстр працівників професій охорони здоров'я (**Nationales Register der Gesundheitsberufe**) <https://www.nareg.ch/>

- засвідчені копії⁸ дипломів та їх переклади;
 - «certificat de bonne pratique» (Сертифікат про поточний професійний статус (Certificate of Current Professional Status)/Свідоцтво про належний юридичний статус (Letter of Good Standing))⁹ ;
 - **інші документи**, наприклад, опис освіти, виданий навчальним закладом, із зазначенням кількості годин теоретичних курсів та стажувань;
- Сплатити стягнення за витрати на визнання: CHF 600,-.

2.6 Результат процедури визнання

Процедура визнання триває мінімум **3 – 4 місяці**:

Після вивчення досьє фахівці з визнання титулу виносять рішення та відправляють його поштою. Зазначається рівень підготовки, який необхідно отримати : медсестра HES, медсестра ES, ASSC CFC, ASA AFP. Визнання може бути прямим чи частковим (з компенсаційними заходами).

Пряме визнання

Процедура визнання завершена. Кандидату висилається рахунок на суму CHF 330,- за визнання та ще на CHF 130,- за реєстрацію в Реєстрі медичних працівників (NAREG).

Часткове визнання

Диплом буде визнано після підтвердження додаткових заходів. **Їх необхідно виконати протягом двох років**, з моменту отримання рішення. Зазвичай необхідні такі заходи:

- професійне підвищення кваліфікації з догляду та сертифікація диплому медсестри/ASSC організоване асоціацією «Espace compétences» для франкомовної Швейцарії (за рахунок кандидата) ;
- період адаптації 6 місяців;
- можливо, але рідко: іспит на профпридатність.

Освіта

Людина реєструється для навчання на сайті «Espace compétences»¹⁰

Стажування

Пошук місця для проходження стажування залежить від самої людини. Людина отримує пояснювальний лист для роботодавця, який прийме її на стажування.

Стажування має відбуватися у відділенні з прийому стаціонарних пацієнтів (відділення лікарні, Центр травматології та реабілітації (CTR), будинок престарілих (EMS)). Вона проводиться під час або після навчання за рівня активності 80-100% в ідеалі. Можливе завершення стажування за нижчого рівня активності, але не менше 50%, при цьому тривалість стажування буде відповідно збільшено.

Стажування має відбуватися під наглядом референта з рівнем підготовки, що дорівнює чи перевищує цей рівень. Референт має досвід роботи 2 роки та працює у закладі не

⁸ Засвідчені копії можна отримати у нотаріуса або, в деяких випадках, в адміністрації місцевої громади. Відправляйте оригінал засвідченої копії, а не її копію.

⁹ Сертифікат про поточний професійний статус/Свідоцтво про належний юридичний статус засвідчує, що особа має дозвіл на практику і що дозвіл на практику не було відкликано тимчасово чи назавжди. Заявниця на визнання має отримати цей документ в компетентному органі останньої держави, в якій вона працювала. Швейцарський Червоний Хрест нещодавно отримав інформацію від української влади про те, що адміністративні органи наразі можуть видати цей документ. З початку конфлікту ще ніхто не дійшов до цього етапу процедури визнання. Тому гарантувати точність цієї інформації не є можливим. Посилання на сайт компетентного органу України: Українська медична академія: <https://medac.org.ua/services/certificate-of-current-professional-status/>

¹⁰ Espace Compétences, Куллі : <https://espace-competences.ch/>

менше, ніж 60%. В ідеалі, він має педагогічну освіту (тренер-практик для рівнів ES та HES, тренер компанії для рівня ASSC).

CRS не дає жодних рекомендацій щодо винагороди під час стажування.

Коли кандидат зареєстрований для проходження навчання та знайшов місце стажування, він повідомляє про це в CRS за допомогою отриманого формуляра. У ньому зазначено контактні дані установи, де відбувається стажування. Після того CRS направляє до закладу необхідні документи для контролю та оцінки курсу стажування.

Після того, як CRS отримає підтвердження, що компенсаційні заходи виконано (сертифікат навчання, звіт про стажування), кандидату висилається рахунок на суму CHF 400,- за визнання та ще один на CHF 130,- на внесення до Реєстру медичних працівників NAREG.

2.7 Рішення про визнання

Рішення про визнання повідомляється поштою та вноситься до Реєстру NAREG. Кваліфікація вважається еквівалентною відповідній швейцарській кваліфікації. Листа від CRS слід зберігати в надійному місці. Копію цього документа необхідно додавати до оригіналу диплому під час всіх заявок.

3 Примітки

У будь-якому разі, процедура тривала й може зайняти від півтора до двох років:

- Результат попередньої перевірки : 1 місяць;
- вивчення французької мови та здобуття сертифікату B2: 1 рік;
- рішення про визнання: 4- 6 місяців;
- якщо визнання з компенсаційними заходами: 10-12 місяців (навчання та стажування).

4 Визнання в якості медичного працівника

Це процедура еквівалентності, яка стосується:

- осіб, які отримали свідоцтво про проходження навчання в галузі базового догляду за кордоном;
- швейцарських або іноземних громадян, які мають досвід роботи з догляду у Швейцарії та здатні підтвердити підвищення кваліфікації;
- власників колишнього сертифікату допоміжного медичного персоналу CRS (60 годин);
- швейцарських або іноземних громадян, які перервали своє навчання в галузі догляду.

Курси підготовки парамедиків, що проводяться іншими навчальними закладами у Швейцарії, не відповідають критеріям еквівалентності парамедиків CRS.

4.1 Як діяти

Запитайте формуляр еквівалентності за цією адресою: equivalence@redcross.ch

Відправте запитані документи до CRS:

- сертифікати про основну освіту за професією та свідоцтва підвищення кваліфікації;
- довідки з місця роботи;
- сертифікат про володіння французькою мовою на рівні B1 (Європейська референтна система) однією з національних мов.

Справа розглядається фахівцями CRS.

Рішення приймається протягом двох місяців після отримання повного досьє.

4.2 Витрати

- CHF 250,- у разі прямої еквівалентності;
- CHF 500,- (2 рахунки на CHF 250,-).

5 Працевлаштування української доглядальниці на час процесу визнання.

Медсестрі або доглядальниці з України можна запропонувати допоміжну посаду з догляду за пацієнтами, якщо вона має достатній рівень володіння французькою мовою для інтеграції в колектив закладу охорони здоров'я, і таким чином, підтримати її під час процедури визнання її диплому.

Результат попередньої перевірки дає уявлення про кваліфікацію в Швейцарії, яку людина може отримати після процедури визнання. Слід відзначити, що деякі дипломи медсестер, одержані за кордоном, відповідають середньому рівню у Швейцарії та визнаються як CFC ASSC.

Якщо запитуються компенсаційні заходи, то ці особи можуть працювати в установі під час навчання. Контрольоване стажування, необхідне для CRS, також може бути проведене там, але вона має проходити **під час або після навчання**.

Завдяки здобуттю фахівцем визнаної у Швейцарії кваліфікації, медична установа зможе отримати досвідченого фахівця, який знає цей медичний заклад та його культуру.

На момент написання цієї статті влітку 2022 року українські медсестри пройшли попередню перевірку в CRS, знаходяться в процесі вивчення національної мови та отримання мовного сертифікату, який дозволить їм перейти до етапу фактичного визнання. Тому ми можемо очікувати заявок на стажування в найближчі кілька місяців.

Контакти

Служба визнання дипломів Швейцарського Червоного Хреста є найкращим джерелом інформації:

Визнання кваліфікації з сестринської справи та інших медичних професій HES або ES

Тел.: 058 400 44 84 (8:00 – 12:00)

Еквівалент кваліфікації допоміжного медичного працівника CRS

Тел.: 058 400 46 76 (8:00 – 12:00)

Анн Гонін Ніколь, консультантка, відділення адаптації та переорієнтації ESSV, також до ваших послуг:

Тел.: 021 601 06 60 (понеділок, середа друга половина дня, п'ятниця)

Джерела

Визнання дипломів медсестер:

<https://www.redcross.ch/fr/notre-offre/professions-de-la-sante-reconnaissance-et-enregistrement/reconnaissance-de-diplomes-etrangers#procedure>

Примітка. Визнання професійних кваліфікацій іноземців. Неакадемічні регламентовані медичні професії. Документ доступний на сайті «PreCheck» для зареєстрованих осіб.

Сертифікат відповідності кваліфікації допоміжного медичного працівника CRS:

<https://croix-rouge-fr.ch/fr/formations/processus-dequivalence-auxiliaire-de-sante-crs/>